

Länsstyrelsen
Värmland

Bevarandeplan för Natura 2000-området

SE0610224 Mögrevsbäcken

Natura 2000

Natura 2000 är ett nätverk av utpekade områden med höga naturvärden inom EU. Målet med nätverket är att hejda utrotningen av vilda djur och växter och hindra att deras livsmiljöer förstörs. Nätverket är en av hörnstenarna i EU:s arbete med att bevara biologisk mångfald. Alla medlemsländer har ansvar att peka ut representativa områden för fåglar som är angivna i EUs fågeldirektiv (SPA) och för naturtyper och arter som är angivna i EU:s art- och habitatdirektiv (SCI/SAC). Genom utpekandet åtar sig länderna att långsiktigt bevara de utpekade naturvärdena i områdena. I fågeldirektivet och habitatdirektivet listas 170 naturtyper och sammanlagt cirka 900 växt- och djurarter som särskilt värdefulla. 90 av naturtyperna och drygt 100 av djur- och växtarterna i habitatdirektivets bilaga 1 och 2 finns i Sverige. Därtill häckar regelbundet cirka 60 av fågeldirektivets fåglar i vårt land.

Bevarandeplaner

För varje Natura 2000-område ska Länsstyrelsen ta fram en bevarandeplan. I några fall där Natura 2000-området också är naturreservat skrivs en kombinerad bevarandeplan och skötselplan. Bevarandeplanen ska innehålla en beskrivning av området med bevarandesyfte, bevarandemål och beskrivningar av de naturtyper och arter som ska bevaras. Bevarandemålen formuleras utifrån de förutsättningar som de utpekade arterna och naturtyperna behöver för att de ska ha gynnsamt bevarandetillstånd i området. Hot mot Natura 2000-områdets arter och naturtyper samt behov av bevarandeåtgärder, t.ex. skydd eller skötsel, ska också beskrivas. Informationen ska ligga till grund för förvaltning och tillståndsprövning enligt miljöbalken.

I bevarandeplanen redovisas gränser, naturtyper och arter enligt bästa tillgängliga kunskap. Uppgifterna skiljer sig i vissa fall från vad som är beslutat av regeringen och kommer av Länsstyrelsen i dessa fall att föreslås som ändringar till regeringen vid nästa revideringstillfälle. Förvaltning och tillståndsprövning ska utgå från den verkliga förekomsten av naturtyper och arter, varför det är nödvändigt att bevarandeplanen redovisar denna, även om uppgifterna inte har hunnit beslutas av regeringen.

Bevarandeplanen ska fastställas av Länsstyrelsen som är ytterst ansvarig för att målsättningen med området uppfylls. Bevarandeplanen ska revideras när ny kunskap tillkommer eller när förutsättningar för området ändras. Den ska tas fram och hållas aktuell i dialog med berörda intressenter och det är värdefullt om den som har ny information kontaktar Länsstyrelsen. Bevarandeplanen är i sig inte ett juridiskt bindande dokument varför formell reglering av skydd eller skötsel kan behövas t.ex. i form av beslut för naturreservat. Föreskrifter enligt eventuella skyddsbeslut gäller parallellt med den tillståndsplikt som råder vid åtgärder eller verksamheter inom ett Natura 2000-område.

Tillståndsplikt och samråd

För att inte skada naturvärden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Tillstånd kan även krävas för åtgärder utanför Natura 2000-området om de kan påverka miljön i området. Detta regleras i miljöbalken (7 kap. 27-29§§). Inför en ansökan ska ett samråd hållas med Länsstyrelsen angående utformningen av tillståndsansökan och tillhörande miljökonsekvensbeskrivning. Eftersom det kan vara svårt att avgöra vilka åtgärder som kräver tillstånd rekommenderas en tidig kontakt med Länsstyrelsen. Vid skogsbruksåtgärder hålls initialt ett samråd med Skogsstyrelsen. Information om Natura 2000 finns också på Länsstyrelsens webbsida eller genom kontakt med Länsstyrelsens enhet för naturvård på telefonnummer 010-224 70 00.

Foto: Länsstyrelsen Värmland

Överst vänster: violettkantad guldvinge, Dan Mangsbo - överst mitten: silvertärnor (D.M.) - överst höger: långskägg (D.M.)
nedtill vänster: vattendrag (D.M.) - nedtill höger: skog, Anders Tedeholm ©

Länsstyrelsen Värmland
651 86 Karlstad
010-224 70 00

www.lansstyrelsen.se/varmland

Länsstyrelsen
Värmland

Bevarandeplan för Natura 2000-området SE0610224 Mögrevsbäcken

Kommun: Filipstad

Områdets totala areal: 2,8 ha

Bevarandeplanen uppdaterad av Länsstyrelsen: 2017-12-22

Bevarandeplanen fastställd av Länsstyrelsen: 2017-12-29

Markägarförhållanden:

Statligt ägd

Regeringsbeslut, historik:

SPA: Nej, pSCI: 2002-01-01, SCI: 2005-01-01, SAC: 2011-03-01, regeringsbeslut
M2010/4648/Nm

Arter som ska bevaras i området:

Arter enligt art- och habitatdirektivet:

1985 - Späd bäckmossa, *Hygrohypnum montanum*

Bevarandesyfte

Det överordnade bevarandesyftet för Natura 2000-nätverket är att bidra till bevarandet av biologisk mångfald genom att bibehålla eller återskapa gynnsam bevarandestatus för de naturtyper och arter som omfattas av EUs fågeldirektiv eller art- och habitatdirektiv. För det enskilda Natura 2000-området är det överordnade syftet att bevara eller återställa ett gynnsamt tillstånd för de naturtyper eller arter som utgjort grund för utpekandet av området.

Prioriterade bevarandevärden: Det främsta bevarandesyftet med detta område är att bevara förekomsten av späd bäckmossa (*Hygrohypnum montanum*). Området har den rikligaste kända förekomsten av späd bäckmossa i landet.

Motivering: Området har en hög förekomst av späd bäckmossa och utgör därmed en viktig del i artens bevarande i landet.

Prioriterade åtgärder: För att säkerställa att den utpekade Natura 2000-arten bevaras är det nödvändigt att området lämnas för fri utveckling genom intern dynamik.

Beskrivning av området

Enligt gällande regeringsbeslut är Natura 2000-områdets namn Mögrevsbäcken, men

namnändring till Stenbäcken har föreslagits, men är ännu inte fastställt. Dessutom har en mindre gränsjustering i västra kanten av Natura 2000-området föreslagits så att hela Natura 2000-området kommer innanför naturreservatet Stenbäcken. Både beslutad och föreslagen gräns framgår av kartan i bilaga 2.

Norra Stenbäcken är en liten bäck i en brant, östvänd skogsslutning mot sjön Mögreven. Natura 2000-området ligger i södra delen av Naturreservatet Stenbäcken. I bäckfåran och runt om den ligger mycket stenblock som täcks av olika mossor. Miljön är skuggig och fuktig. Norra Stenbäcken har EU:s i särklass rikligaste förekomst av arten späd bäckmossa. Arten växer främst i den nedersta delen av bäckfåran. Bäckens kantas av granskog.

Vad kan påverka negativt

Följande faktorer kan utgöra potentiella hot mot arten späd bäckmossa och dess livsmiljö:

- Skogsbruk utan anpassning och hänsyn till närmiljön.
- Förändringar i hydrologin och vattenkvalitet.
- Översvämning.
- Uttorkning.
- Störning t ex i form av tramp eller påkörning med ett fordon.
- Förorening (t ex som följd av dikning/spårbildning eller slangbrott).
- På lång sikt finns risk för att negativa genetiska effekter på grund av små isolerade delpopulationer uppstår.

Bevarandeåtgärder

Följande bestämmelser och åtgärder bidrar på olika sätt till att utpekad art uppnår och bibehåller gynnsamt bevarandetillstånd i Natura 2000-området.

Gällande regelverk 2017:

- Svenska Natura 2000-områden utgör riksintressen enligt 4 kap. 8 § miljöbalken.
- Enligt första stycket i 7 kap 28 a § miljöbalken (1998:808) krävs tillstånd för att bedriva verksamheter eller vidta åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Tillstånd enligt första stycket krävs inte för verksamheter och åtgärder som direkt hänger samman med eller är nödvändiga för skötseln och förvaltningen av det berörda området. Innan en tillståndsansökan lämnas in ska samråd hållas med Länsstyrelsen m.fl. (enligt 6 kap 4 § miljöbalken).
- Med stöd av 26 kap. 9 § miljöbalken (1998:808) får tillsynsmyndigheten i det enskilda fallet besluta om de förelägganden och förbud som behövs för att miljöbalken samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av miljöbalken ska följas.
- Föreskrifter i Naturreservatet Stenbäcken, omfattar hela Natura 2000-området. Länsstyrelsen förklarade 2014-09-29 med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808) området som naturreservat.
- Späd bäckmossa ingår i art- och habitatdirektivets bilaga 2 och den är inte en prioriterad art där.
- Anmälningsplikt eller tillståndsplikt för vattenverksamhet råder enligt 11 kap. miljöbalken.
- För markavvattning råder tillståndsplikt enligt 11 kap. miljöbalken.
- Strandskyddet omfattar land- och vattenområden inom 100 meter från strandlinjen av sjön Mögreven vid normalt medelvattenstånd enligt 7 kap. 14 § miljöbalken.

Behov av ytterligare bevarandeåtgärder:

Det finns inget behov av ytterligare bevarandeåtgärder med tanke på späd bäckmossa, förutom regelbunden återinventering av lokalen med en bedömning av artens populationsstorlek genom att räkna antalet block (eller annat substrat) som arten förekommer på.

Förvaltning av området:

Området förvaltas genom att området tillåts utveckla fritt genom intern dynamik.

Uppföljning av naturtyper och arter

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs. Uppföljningen ska ske enligt de manualer för skyddade områden som har tagits fram av Naturvårdsverket. Mätbara mål, så kallade målindikatorer, ska registreras i databasen SkötselDOS. Dessa målindikatorer följs sedan upp. Målsättningen är att kunna se om de bevarandemål som satts upp i bevarandeplaner och skötselplaner uppfylls, att skötseln fungerar och att Natura 2000 - naturtyperna och arterna har gynnsamt tillstånd.

Arter enligt art- och habitatdirektivet:**1985 - Späd bäckmossa, *Hygrohypnum montanum***

Artens förekomst är fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Späd bäckmossa bildar gröna eller gulaktiga mattor som är hårt fästade i underlaget. Arten växer i mindre, något rikare skogsbäckar i låglandet. Arten återfinns nästan uteslutande på block och klippor i eller vid vattendraget framförallt i den övre delen av svämzonen. De flesta fynden är från små till medelstora bäckar där arten växer på block i forsande eller åtminstone kraftigt strömmande partier.

Arten har hittats på ett fåtal växtplatser från Svealand till mellersta Norrland. Arten är känd från 16 olika bäckar och cirka 760 block efter inventeringen under 2015. Enligt uppgift från 2015 växer arten på 449 block i Norra Stenbäcken.

Bevarandemål

Det ska finnas lämpliga livsmiljöer för späd bäckmossa. Beskuggningen runt bäcken ska bibehållas. Hydrologi och vattenkvalitet i bäcken ska skyddas från negativ påverkan. Späd bäckmossa ska ha riklig förekomst med hänsyn till mängden substrat med förekomst av arten inom området.

Bevarandetillstånd

Bevarandetillståndet bedöms vara gynnsamt trots osäkerheten om populationens isolation.

Utvecklingsmark

I Natura 2000-området finns ca 2,8 ha utvecklingsmark med målnaturtypen taiga (9010). Utvecklingsmarken är klassad som nyckelbiotop som inom en 30-årsperiod bedöms kunna få 9010-status.

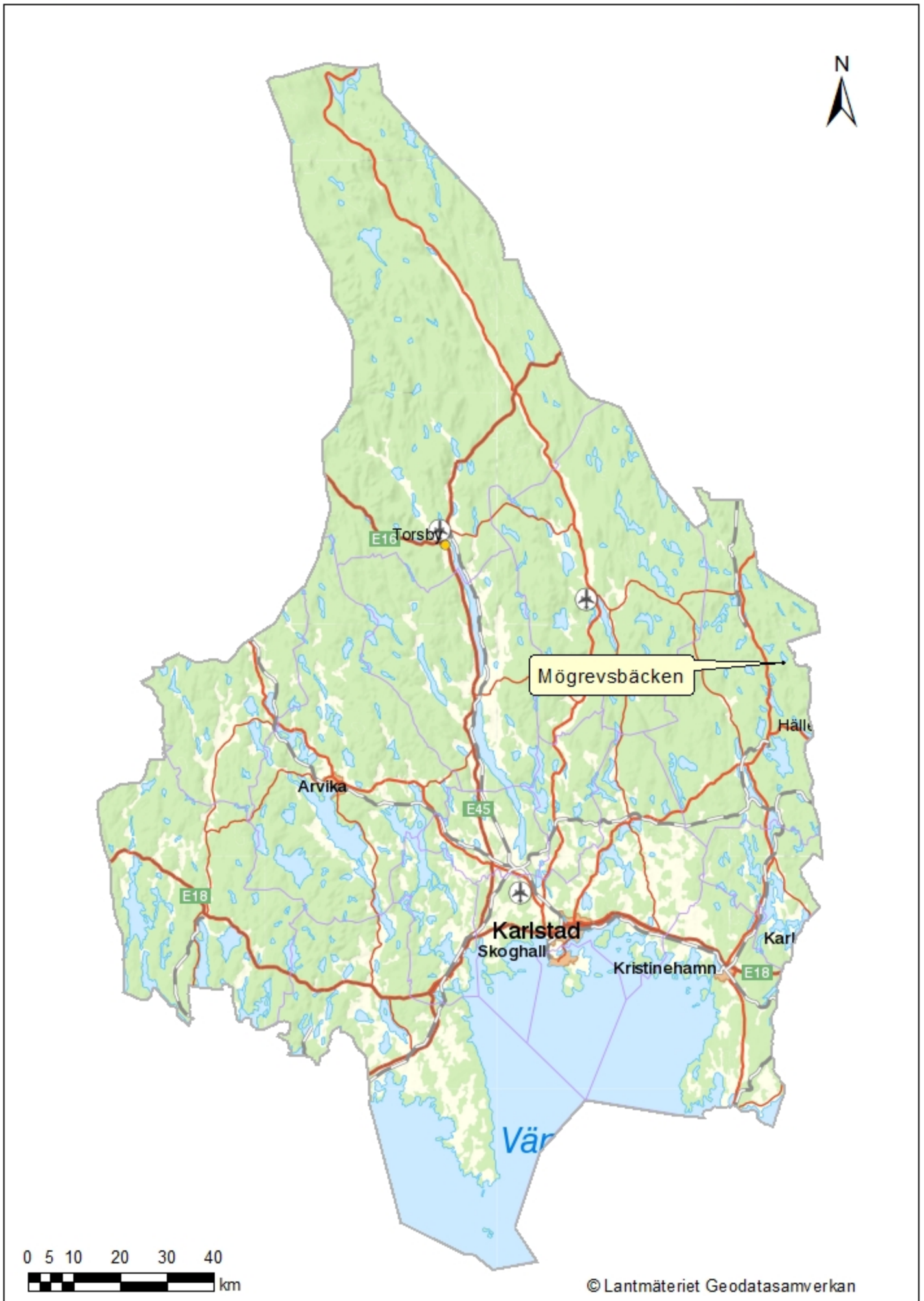
Dokumentation

- Hallingbäck, T. & Lönnell, N. 2001 Inventering av *Hygrohypnum montanum* i Värmlands län. (opublicerad rapport).
- Länsstyrelsen i Värmland, Enheten för Naturvård. Beslut och skötselplan för Naturreservatet Stenbäcken. Beslut 2014-09-29.
- Länsstyrelsen Värmland, Enheten för Naturvård. Bevarandeplan Natura 2000; Mögrevsbäcken. Fastställd av Länsstyrelsen 2006-03-15.
- Naturcentrum AB/Weibull H. 2015. Eftersök av fyra mossarter som underlag för biogeografisk uppföljning enligt habitatdirektivet.
- Naturvårdsverket. 2011. Art- och naturtypsvisa vägledningar. 1985 Späd bäckmossa. www.naturvardsverket.se/Stod-i-miljoarbetet/Vagledningar/Skyddade-omraden/Natura-2000/
- SLU ArtDatabanken. Rödlistan 2015. (www.artdatabanken.se).

Bilagor

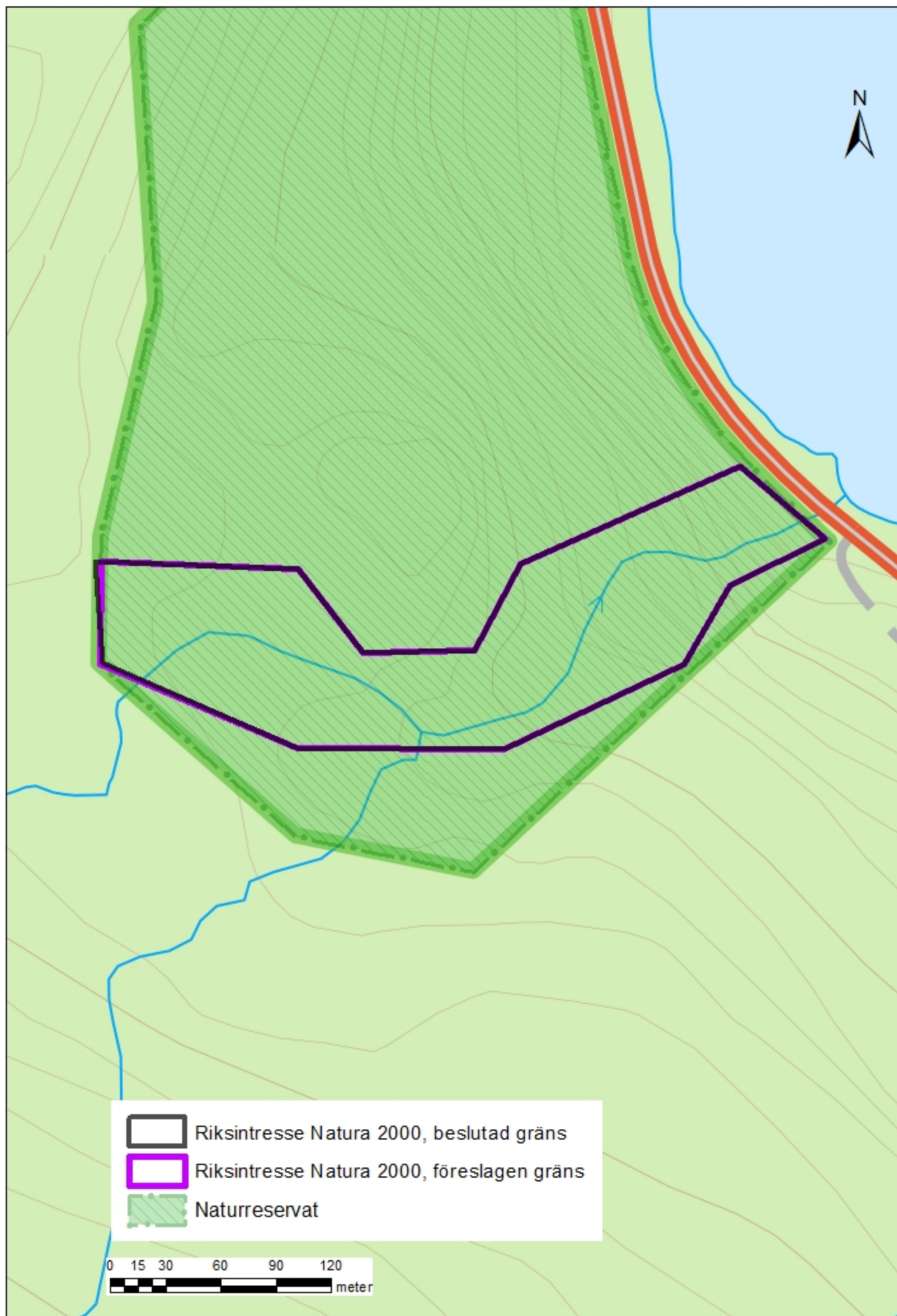
1. Översiktskarta
2. Karta över Natura 2000-områdets avgränsning
3. Naturtypskarta

Bilaga 1. Översigtskarta med markering för Natura 2000-området Mögrevsbäcken

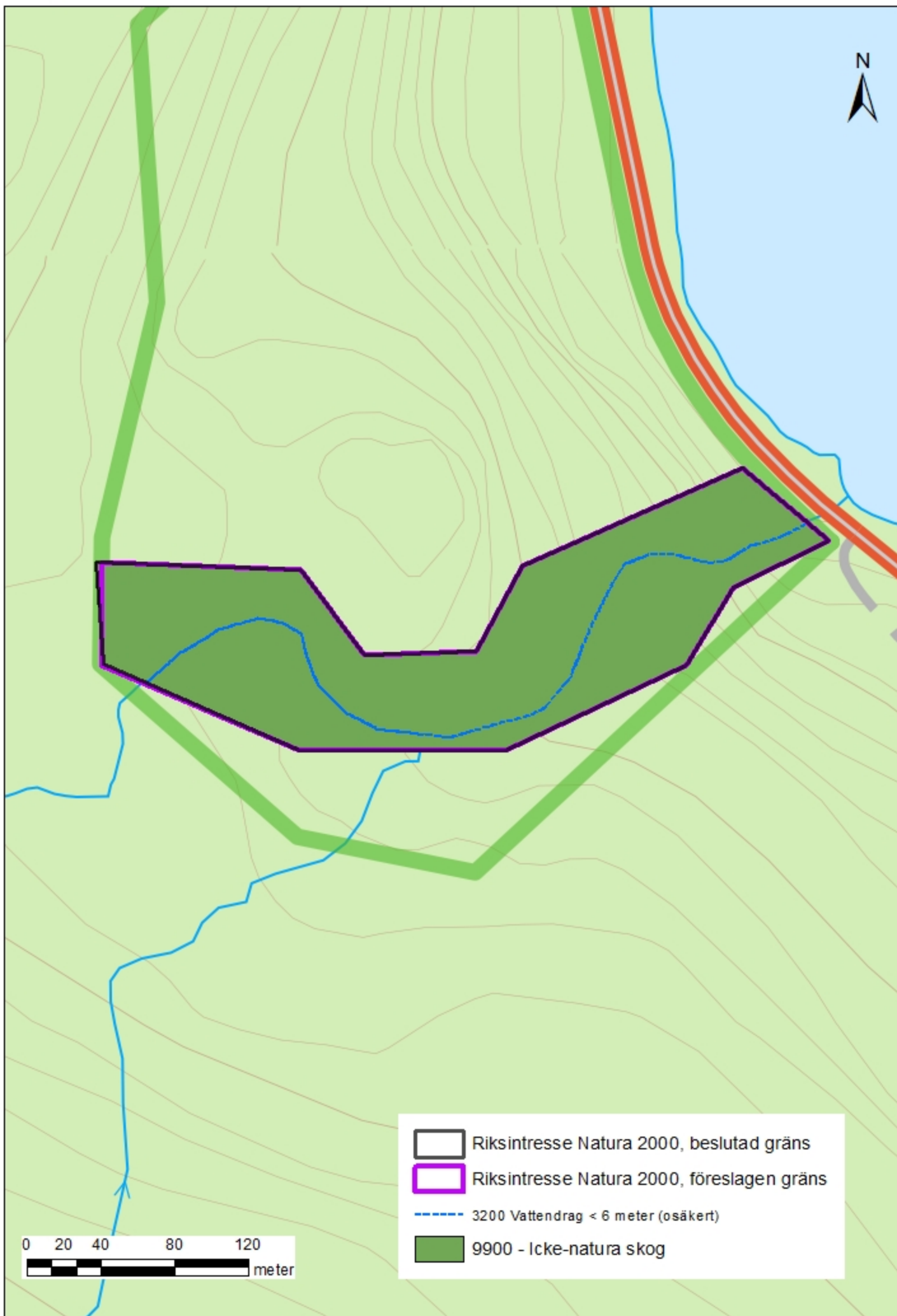

Bilaga 2. Karta med beslutad och föreslagen gräns för Natura 2000-området

Bilaga 3. Naturtypskarta för Natura 2000 - området Mögrevsbäcken

Länsstyrelsen
Värmland

Länsstyrelsen Värmland, 651 86 Karlstad, 010-224 70 00
www.lansstyrelsen.se/varmland